

χίζει νὰ τρώγῃ ἀπ' τὴ γενεά του (ὅτι ὁ κακὸς πρῶτους κακοποιεῖ τοὺς οἰκείους) ΝΠολίτ. Παροιμ. 3, 264. Συνών. ἀναδείχνω 3. β) Μεταφ. μένω ἀδιάλυτος, ἀποκρυσταλλοῦμαι, ἐπὶ τῆς χιόνος Στερελλ. (Αἰτωλ.): Σὶ ὅποια β' νὰ ἀνιμέν' χιόν' τοῦ καλουκαίρ' βρουκουλακιάζ'. Τὸν βρουκουλακισμένου χιόν' σκουλ' κιάζ'. 2) Μένω ἄνπνος, δὲν δύναμαι νὰ κοιμηθῶ, ἀγρυπνῶ Θράκ. (Σηλυβρ.) Κύθν. Μύκ. κ. ἄ. "Ἄν πέσωμε ἀποτόρω, θὰ βουρβουλακιάσωμε (δηλ. θὰ ἐξυπνήσωμεν μετὰ ὄραν τινὰ καὶ θὰ μείνωμεν ἄνπνοι) Μύκ.: "Ἀπόφα ὅλη νύχτα βρουκολάκιαζα Σηλυβρ. Μετοχ. βρικολακισμένος = ἄνπνος Ζάκ. 3) Προξενῶ διὰ τῶν φωνασκιῶν ἀνησυχίαν πρὸ πάντων ἐν καιρῷ νυκτὸς Τῆλ.

βρικολάκισμα τό, κοιν. βρικουλάκισμα βόρ. ἰδιώμ. βουρδουλάτσασμα Στερελλ. ('Αράχ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βρικολακιάζω.

Τὸ νὰ γίνῃ τις βρικόλακας 1, ὁ ἰδ.

βρικολακίστικος ἐπίθ. ΔΣολωμ. (ἐκδ. ΙΠολυλ.) ὡς'.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρικόλακας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίστικος.

Παραπεποιημένος, ψευδής: Θέλει νὰ τὸ ἀδράξῃ [τὸ σκηπρὸ] ἀπὸ τὰ χέρια του, νὰ τὸ τσακίσῃ καὶ νὰ τοῦ δώσῃ ἄλλο βρικολακίστικο.

βριμίδιν, ἰδ. βρυμίδιν.

βρισιὰ ἡ, ὑβρισιὰ Κάρπ. Πόντ. (Κερασ.) ὑβρισιὰ Κύπρ. ὀβρισιὰ Κορσ. Πελοπν. (Μάν.) ὀβρισιὰ (Νουμ. 223,9) ὀβριξία Εὐβ. (Κουρ.) βρισιὰ Ἀπουλ. (Καλημ.) Ζάκ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Κύπρ. Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Οἶν.) κ. ἄ. βρισιὰ Τσακων. βρισιὰ κοιν. βρισιὰ Εὐβ. Κονίστρ.) Λέσβ. Νάξ. Στερελλ. Σύμ. κ. ἄ. βρισιὰ Λέσβ. Πελοπν. (Οἶν.) βρισιὰ Πελοπν. (Λεῦκτρ.) Πόντ. ('Ινέπ.) βριξία Αἰγιν. βριξία Ἀθῆν. βριξία Ἀθῆν. Εὐβ. (Κονίστρ.) Στερελλ. (Δεσφ.) βριξία Ἀθῆν. (παλαιότ.) Αἰγιν. Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βρίζω. Οἱ τύπ. βρισιὰ καὶ βριξία κατὰ τὰ εἰς - εἰα - εἰα δηλωτικὰ πληγῆς. Πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2, 269.

Ὑβρις, λοιδορία συνήθως διὰ φράσεων αἰσχροῦ ἔνθ' ἄν.: Τοῦ 'πε πολλὰς βρισιὰς. Ἀκουσε ἕνα σωρὸ βρισιὰς. Τὸν ἀρχίζει 'ς τοὺς βρισιὰς κοιν. || Φρ. Τρώγω βρισιὰ (ὑφίσταμαι ἐξυβρίσιν). Λούζω μὲ βρισιὰς, (ἐξυβρίζω σφοδρῶς) σύνθηθ. Κατὰ τὴ βρισιὰ καὶ τὴ ξυλγὰ (ἡ τιμωρία πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογος τῆς ὑβρεως) Πελοπν. (Λάστ.) || Παροιμ. φρ. Ἀδίκος βρισιὰ 'ς τὸν νοικοκύρη τῆς Ἰνέπ. Συνών. ἀτίμασμα 1, βρίσιμο, βρισιό, βρισολόισμα. Πβ. βρισίδι.

βρισιάρης ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρισιὰ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάρης.

Ὁ ἔχων ἔξιν εἰς τὸ νὰ ὑβρίζῃ, ὑβριστικός.

βρισίδι τό, κοιν. βρισίδ' βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βρισιὰ ἢ τοῦ ρ. βρίζω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδι, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 13 (1916/17) 168 κέξ.

Πολλὰ ὑβρις ὁμοῦ, πληθος ὑβρεων, ὑβρεολόγιον ἔνθ' ἄν.: Τοῦ 'δωκε - τοῦ πάτησε ἕνα βρισίδι ποῦ ἦταν ὅλο δικό του. Τὸν ἀρχισε 'ς τὸ βρισίδι. Ἐφαγε - πῆρε ἕνα βρισίδι. Συνών. βρισολάσι, βρισολόγι, βρισολούσι, βρισομανιό.

βρίσιμο τό, ὑβρίσιμον Πόντ. (Οἶν. Χαλδ. κ. ἄ.) βρίσιμον Πόντ. (Οἶν.) βρίσιμο σύνθηθ. βριδίομο Καππ. ('Αραβάν.) βρίσ'μον βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ ρ. βρίζω.

Βρισιὰ, ὁ ἰδ.: Θὰ τοῦ δώσω ἕνα βρίσιμο γιὰ νὰ ξέρεῃ ποιὸς εἶμαι.

βρισιό τό, Μακεδ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ ρ. βρίζω.

Βρισιὰ, ὁ ἰδ.

βρίσκω, εὐρίσκω Ἀπουλ. Ἰκαρ. Κάρπ. Κύπρ. Πόντ. Οἶν. Ὀφ. Ρόδ. κ. ἄ. ἰβρίσκον Θεσσ. (Ζαγορ.) Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. (Γρεβεν.) κ. ἄ. εὐρήκω Πόντ. ('Αμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὀφ. Σαράχ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) εὐρένω Πόντ. ('Αμισ.) ἡυρίδκω Καππ. ἐρίδκω Τσακων. ἐρέχον Τσακων. βρίσκω κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. Καππ. (Φάρας.) Πόντ. (Οἶν. Ὀφ.) βριδκω Καππ. ('Αραβάν.) βρίσκον βόρ. ἰδιώμ. βριδκον πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. βίσκον Σαμοθρ. βρ'σκω Πάρ. (Λεῦκ.) βρίσκον Θράκ. (Αἰν. κ. ἄ.) βρίσ-σω Κάλυμν. Χίος (Πυργ.) βριδ-σω Κύπρ. βρίσκω Θράκ. (Ταῖφ.) βρίζκω Σκυρ. βρίσκων Θράκ. βρίκων Κρήτ. μπρίσκω Ἀπουλ. (Καλημ.) βρίζκων Κρήτ. βρίκων Καππ. (Μαλακ.) βρίζκων Καππ. βρίσκων Κρήτ. βρίσκων Λέσβ. βρίσκων Πόντ. ('Ινέπ.) βρίσκων Εὐβ. (Κουρ.) Ζάκ. Ἡπ. Ἰκαρ. Κύθηρ. Πελοπν. (Κόκκιν. Μάν. κ. ἄ.) Προπ. (Κύζ. Πάνορμ.) Τῆν. κ. ἄ. βρέθω Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) βρένω Θράκ. (Σάκκ.) Πόντ. ('Αμισ.) Ἀόρ. βρήκα κοιν. ἡδρα σύνθηθ. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.) εὔρα Πόντ. (Κοτύωρ. Ὀφ. Χαλδ.) ἡγρα Καππ. (Φάρας.) εὔρηκα Ζάκ. Ἡπ. Νάξ. Νίσυρ. Σύμ. κ. ἄ. ἡυρηκα Ἀπουλ. Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Κεφαλλ. Λευκ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ.) κ. ἄ. ἡυρακα Πελοπν. (Μάν.) κ. ἄ. Ἀπαρ. ἐνεστ. εὐρηκεῖναι Πόντ. (Τραπ.) ἀόρ. εὐρεῖναι Πόντ. (Τραπ.) εὐρεῖναι Πόντ. (Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.) εὐρεῖναι Πόντ. (Σαράχ.) Μετοχ. βρίσκοντας κοιν. βρίσκοντα Πελοπν. (Λεντεκ. Μάν.) βρόντα Ἀπουλ. βρήκοντα Ἀπουλ. Παθ. βρέσκομαι Μύκ. βρέθομαι Κύπρ. βρέχουμαι Κύπρ. βρυσκείμαι Βιθυν. εὐρισκοῦμαι Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Ὀφ. Χαλδ. κ. ἄ. Ἀπαρ. εὐρεθῆναι Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) εὐρεθῆναι Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Μετοχ. εὐρημένος Πόντ. (Οἶν.) εὐρεμένος Πόντ. (Κοτύωρ.) βρεμένος Πελοπν. ('Αρχαδ.) κ. ἄ. βριμ-μένο Ἀπουλ. βρεσμένος Πελοπ. (Μάν.) βρισκόμενος Θήρ. κ. ἄ. βρισκόμενος Νάξ. κ. ἄ. βρισμένος Σίφν. βρωμένος ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 7 (1910/11) 50. Οὐδ. βρισκόμινον Κύπρ. βρισκούμενο σύνθηθ. βρισκούμινον βόρ. ἰδιώμ. βρεσκάμενο Μύκ. βρισκάμινον Κυδων. Λέσβ. Μακεδ. βριδκάμινον Μακεδ.

Τὸ μεσν. βρίσκω, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. εὐρίσκω. Ὁ τύπ. εὐρήκω ἐκ τοῦ ἀρχ. παρακειμένου εὐρηκα. Εἰς τὸ βρίσκον τὸ ν' ἐγεννήθη ἀναλογικῶς ὅπως καὶ εἰς τὸ φέρνω, παίρνω, δέρνω κττ. κατὰ τὰ παλαιὰ δάκνω, κάμνω, τέμνω κττ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 291. Τὸ βριδ-σω ἐκ τοῦ γ' προσώπ. βριδ-σει, ἐν ᾧ τὸ δ-δ ἀπὸ τὸ σκ-στδ, ὅπως καὶ σκρινί-στροινί-δ-δοινί κττ. Τὸ βρίσκω ἐκ τοῦ μέσ. βρίστομαι, τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ γ' προσώπ. βρίσεται, ἐν ᾧ ἀφομοίωσις τοῦ κ πρὸς τὸ ἐπόμενον τ. Ἰδ. HPernot Phonétique des parlers de Chio 442. Τὸ βρέσκω ἐκ τοῦ μέσ. βρέσκομαι. ὁ ἔχει τὸ ε ἀπὸ τὸν ἀόρ. εὐρέθηγν, βρέθηκα. Τὸ βρέθω ἐκ τοῦ μέσ. βρέθομαι, ὁ ἔχει τὸ θ κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀόρ. βρέθηκα. Ἡ

μετοχ. βρωμένος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀορ. νὰ βρῶ ἢ τοῦ μέλλ. θὰ βρῶ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐνθ' ἀν. Διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ρ εἰς τὸν τύπ. βρίσκω ἰδ. ἈνθΠαπαδοπ. Γραμματ. βορ. ἰδιωμ. 33.

Α) Κυριολ. 1) Εὐρίσκω κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καππ. (Ἀραβάν. Μαλακ. Φάρας.) Πόντ. (Ἀμισ. Ἰνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Σαράχ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. : Γυρεύω τόση ὥρα καὶ δὲν τὸ βρίσκω. Εἶδα κ' ἔπαθα νὰ τὸ βρῶ. Τοῦ βρῆκαν φταιξιμο. Δὲ βρίσκειται τίποτε, ὅσο κι ἂν γυρέψῃς κοιν. Ἐγροίκε'στε εὐρεῖναι τ' ὁσπίτ'; (κατωρθώσατε νὰ βρῆτε τὸ σπίτι;) Τραπ. Ἐγροίκεσθε εὐρεῖναι τ' ὁσπίτ'; Ὀφ. Νὰ εἶδες εὐρηκεῖναι τὸν κύρι σ', εἶδες ἀγκαλιᾶσθ' ἄτον (ἂν ἤθελες εὐρεῖν τὸν πατέρα σου, θὰ τὸν ἐνγκαλίξῃς) Τραπ. || Φρ. Ποῦ τὸν χάνεις, ποῦ τὸν βρίσκεις, 'ς τὸ δεῖνα μέρος (ἐπὶ ἀνθρώπου κατὰ συνήθειαν συχναζόντος εἰς ὠρισμένον μέρος). Βρίσκω τὸ δίκαιο μου (ἀναγνωρίζεται ὑπὸ ἄλλων τὸ δίκαιόν μου) κοιν. Κάτσε βρές τον (ἐπὶ ἐξαφανισθέντος ἐνόχου) σύννηθ. Ὁπου τό βρω κι ὅπου μ' εὔρη (ἐνν. τὸ προσφάγειον, ἐπὶ λιτῆς διαίτης) Πελοπν. (Δημητσάν.) Ὁδὲ μὲ βρῆς, μὲ πᾶρε, γιὰ νὰ μ' ἔχῃς, ὅδε θέλῃς Κρήτ. || Ἀσμ.

Μὴ μοῦ δώνης μὶ τὴν τσούτρα κι δὲ βρίσκου κι τὴν πόρτα Αἰν.

Μὴν κλαῖς μὴν κλαῖς, νυφίτσα μου, καὶ μὴν παραπονεῖσαι, ἂν θέλῃς μάννα, βρίσω σε, κι ἂν θέλῃς ἀδερχάδες, ἂν θέλῃς καὶ εἰτόνισσες, ἀπὸ τοῖς εἶχες κάλλινο

Ἰνέπ. **β)** Συναντῶ, ἀπαντῶ κοιν. : Ἐκεῖ ποῦ πῆγαινα 'ς τὸ δρόμο βρίσκω τὸ φίλο μου δεῖνα. Βρῆκα ἓνα λαγὸ καὶ τὸν πέτυχα. || Φρ. Ὁπου θές τὸν βρίσκεις (ἐπὶ δραστηρίου ἀνθρώπου). Καλῶς σὰς βρῆκα! (χαιρετισμὸς κατὰ τὴν συνάντησιν ὡς ἀπάντησις εἰς τὸ καλῶς ὤρισες) κοιν. Βρίσκω τὸν πάτο (ἐπὶ ἐξαντλήσεως τοῦ περιεχομένου εἰς δοχεῖον, συνήθως ποτηρίου οἶνου) πολλαχ. Καλῶς νὰ σ' εὔρω! (εὐχὴ συμποτικῇ) Κρήτ. Πελοπν. (Κυνουρ.) Σκυρ. κ. ἄ. || Ἀσμ.

'Σ τὸν δρόμον ὅπου πῆγαινε τὸν χαραμὴν εὐρίσκει, ἓνας τὸν κροῦ' μὲ τὸ σπαθὶ κι ἄλλος μὲ τὸ κοντάρι (χαραμῆς = ληστής) Κάρπ. Καὶ ἐπὶ ἀψύχων κοιν. : Φρ. Βρῆκε ὁ κόμπος τὸ χτένι (ἐπὶ προσκόμματος). **γ)** Ἐντυγχάνω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) : Πῆγα 'ς τὸ σπίτι καὶ βρῆκα τὴν πόρτα κλειστή. 'Σ τὸ δρόμο ποῦ πῆγαιναν βρῆκαν μὴ μὴλὰ κοιν. Πούπετα δὲν ἠῦρακα σὰν τὴ δική σου γνώμη Πελοπν. (Μάν.) || Φρ. βρῆκες τραπέζι; κάθισε, βρῆκες ξυλές; τρανίζου Πελοπν. (Τριφυλ.) Βρίσκω γνωριμὰ (γνωρίζομαι μετὰ τινος) Ἀθῆν. Βρῆκα παλαιὰ γνωριμὰ (παλαιὸν φίλον) αὐτόθ. || Παροιμ. Φρ. Ὁχι ὅπως ἤξερες, ὅπως βρῆκες (πρὸς τὸν δυσκολευόμενον νὰ λησμονήσῃ παλαιὰς συνηθείας καὶ κυρίως παλαιὰν εὐμάρειαν καὶ νὰ ἐξοικειωθῇ πρὸς νέαν κατάστασιν) κοιν. || Ἀσμ.

Παίρνου τοῦ ντουφικάκι μου καὶ πάου νὰ κυνηγήσου, ὅλη τὴ μέρα πιρπατῶ, κυνήγι δὲν ἰβρίσκου Γρεβεν.

Ὁμπρός της ἐν' ποῦ τὰ βάλεν τῶαί πά' νὰ τὰ βλεπήσῃ τῶαί βρείθ-δει πέτραν ριζιμαϊάν, γύρνει τῶαί διτιμιάζει Κύπρ. **δ)** Ἐπιτυγχάνω κοιν. : Βρίσκω καιρὸ νὰ κάμω τοῦτο. Δὲ βρίσκω καιρὸ μήτε νὰ φάω. Τὸν βρῆκε τὸ βόλι (τὸν ἐπέτυχε ἢ σφαῖρα τοῦ πυροβόλου). Ἐρριξε πέτρα καὶ τὸν βρῆκε 'ς τὸ κεφάλι - 'ς τὸ πόδι κττ. || Φρ. Βρίσκει τὸ σημάδι (ἐπὶ τοῦ ἐπιτυγχάνοντος τὸν στόχον). Βρῆκες ἀνθρώπο! (ἐνν. νὰ κάμῃ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, νὰ πῇ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο κττ., ἐπὶ ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος εἶναι ἀδύνατον νὰ

κάμῃ ἢ νὰ εἴπῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος). Ὅπως θέλεις τὸν βρίσκεις (ἐπὶ ἀνθρώπου ἡπίου χαρακτηρὸς, παρὰ τοῦ ὁποῖου δύναται τις νὰ ἐπιτύχῃ ὅ,τι ζητήσῃ). Βρῆκε τὴν τύχη του (ἐπὶ τοῦ εὐτυχήσαντος συνήθως ἀπροσδοκῆτως). Βρῆκε δουλειὰ (εἰρων. ἐπὶ ἀσημάντου καὶ μωρᾶς ἐργασίας). Βρῆκε τὸν μάστορή του (εἰρων. ἐπὶ πονηροῦ πεσόντος θῦμα ἢ ὑποσκελισθέντος ὑπὸ πονηροτέρου). Δὲν τὸν βρίσκει κανεὶς μήτε 'ς τὸ κρύο μήτε 'ς τὸ ζεστό (ἐπὶ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ ὁποῖου εἶναι ἀδύνατος πᾶσα συνεννόησις) κοιν. Δὲν τὸν βρίσκει κανεὶς πονθενὰ (συνών. τῇ προηγουμένῃ) πολλαχ. Αὐτὸν δὲν τὸν βρίσκω (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Σῦρ. Ἡῦραμι κι παίζουμε (ἐπὶ τοῦ μὴ ἀρκουμένου εἰς τὰ κτηθέντα, ἀλλὰ ἐπιζητοῦντος περισσότερα) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Ἡ σημ. τῆς εὐστοχίας ἐν τῇ βολῇ καὶ μεσν. Πβ. Εὐστάθ. 1331, 10 «ἦν οὖν σκοπὸς τοῖς ὀπλίταις μικρόν τι ψαῦσαι χροὸς εἰς ἐνδειξιν ἐπιτηδειότητος τῆς εἰς μάχην, ὃ δὴ καὶ εἰσέτι νῦν πολλοὶ μιμούμενοι σπεύδουσιν, ὡς αὐτοὶ φασιν, μόνον ἀλλήλους εὐρεῖν». **ε)** Ἀμτβ. προσκρούω κάπου, συναντῶ ἀντίστασιν σύννηθ. : Βρίσκει τὸ καρφὶ σὲ πέτρα. Κάπου βρίσκει ἡ ρόδα. Βρίσκει τὸ ἓνα ἀπάνω 'ς τ' ἄλλο σύννηθ. || Φρ. Βρίσκω κάτω ἢ ἀπλῶς βρίσκω (ναυτικὸς ὄρ. = βολιδосκοπῶν συναντῶ πυθμένα) σύννηθ. || Ἀσμ.

Σὲ ποῖα πέτρα νὰ χτύπησε, σὲ ποῖο δειτρί νὰ βρῆτσε; τὴ μάννα του θὰ φίναξε τσαὶ στεναγμὸ θ' ἀφήτσε

(μοιρολ. φίναξε = φώναξε) Σκυρ. **ς)** Ἀμτβ. ἐγγίζω Ἀνδρ. Πόντ. (Οἶν.) Σῦρ. : Βρίσκει 'ς τὸ δουβάρι τὸ τσεπαρίτσι Ἀνδρ. Βρίσκει 'ς τὸ δουβάρι ὁ μύλος Σῦρ. Εὐρίσκει ἀπάν' ἄτου Οἶν. 2) Κληρονομῶ κοιν. : Βρῆκε ἀπ' τὸν πατέρα του ὁ γιὸς σπῖτα - μεγάλη περιουσία κττ. **τ')** ἀμπέλμα τὰ βρῆκε ἀπ' τοὺς γονεοὺς του. Δὲν κουράστηκε ὁ ἴδιος, τὰ βρῆκε. || Φρ. Ἐτοι τὸ βρήκαμε ἀπ' τοὺς παλαιούς μας (ἐπὶ ἐθίμου παλαιοῦ). Ὅπως τὸ βρήκαμε, ἂς τ' ἀφήσωμε (ἂς ἐμμένωμεν εἰς τὰ πάτρια) κοιν. Ἐτοι βρέθηκε ἀπὸ χρόνια (ἐπὶ παλαιᾶς συνηθείας) πολλαχ. **β)** Λαμβάνω, παραλαμβάνω τι παρὰ τινος, ἐπὶ προικὸς Σίφν. : Ὁ δεῖνα ἠῦρηκε ἀπὸ τῇ γυναῖκα του. 3) Προμηθεύω, πορίζω κοιν. : Τοῦ βρῆκα ἀπὸ κάποιου τόσες δραχμὲς - τόσες ὁκάδες φασόλια κττ. **β)** Προξενεύω κοιν. : Τοῦ βρῆκε μὴ νύφη μὲ μεγάλη προῖκα. Τῆς βρίσκει ἓνα πλούσιο γαμπρό. 4) Ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω κοιν. : Βρίσκει τρόπο νὰ πετύχῃ - νὰ τὸν καταφέρῃ κττ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Αἰσχύλ. Προμ. 59 «δεῖνός εὐρεῖν κάξ ἀμηχάνων πόρους».

β) Κατορθώνω σύννηθ. : Βρίσκει πάντα πῶς νὰ ξεφύγῃ.

5) Ἐννοῶ, καταλαμβάνω κοιν. : Δὲ μπορῶ νὰ βρῶ ποῖος τὸ κάμε. Ἀν βρῆς τί σκέπτομαι - τί ἔχω ἐδῶ μέσα - ποῖος μοῦ γράφει - τί ὕφασμα εἶναι τοῦτο (ὅπὸ τί ὕλη εἶναι καμωμένο) κττ. Νὰ σοῦ πῶ ἓνα νοῖῶσμα καὶ νὰ τὸ βρῆς. Τοῦ κάκου πολεμῆς, δὲ θὰ τὸ βρῆς. 6) Βλέπω, παρατηρῶ κοιν. καὶ Καλαβρ. : Τί τῆς βρίσκει ἐκείνης τῆς κωπέλλας καὶ τὴν ἀγαπᾷ; Δὲ βρίσκω σ' αὐτὸν πολλὰς χάρες. Πῶς τὸν βρίσκετε τὸν ἄρρωστο σήμερα; - τὸν βρίσκω καλύτερα παρὰ χτές. Πῶς τὰ βρίσκεις τὰ πράματα; - τὰ βρίσκω πολὺ καλὰ κοιν. Γιὰ νὰ εὔρη τί πρᾶμα ἔ' ἄφτει τὸ λούμι τῶαί δωρεῖ τὸ κρεββάτ-τι (ἔ' = εἶναι, λούμι = φῶς, δωρεῖ = θωρεῖ) Καλαβρ. Ἡῦρα μίαν γυναῖκα σὲ μίαν πόρτα αὐτόθ. **β)** Λογαριάζω κοιν. : Πλέρωνε σὺ καὶ κατόπι τὰ βρίσκομε. || Φρ. Θὰ τὰ βροῦμε (θὰ λογαριαθοῦμε, θὰ λύσωμε τὰς διαφορὰς μας, μεταφ. ἐπὶ ἀπειλῆς). 7) Νομίζω, φρονῶ : Βρίσκω εὐλόγο αὐτὸ ποῦ λές. Βρίσκω πῶς δὲν εἶναι 'ς τὰ καλὰ του. Βρίσκω πῶς πρέπει νὰ φύγω. Τὸ πρᾶμα τὸ βρίσκω καλό. 8) Γνωρίζω Μεγίστ. : Φρ.

Εύρε Θεός (Κύριος οίδεν). IX) Φέρω Καπ. (πβ. RDawkins Modern Greek in Asia Minor 600).

Β) Μεταφ. 1) 'Απολαμβάνω κοιν.: Βρήκα πολλές καλωσύνες από τοῦτον. Τί βρήκες από 'κεινον ποῦ τὸν ἀγαπᾷς; Τί βρίσκεις ποῦ τὸ δέρνεις τὸ ζῶ; Τί βρίσκεις ποῦ πειράζεις αὐτὸν τὸν δυστυχισμένο ἄνθρωπο; **β)** Μοῦ ἀνταποδίδεται παρ' ἄλλου ἐκεῖνο ποῦ ἔπραξα, συνήθως ἐπὶ κακοῦ κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): 'Απὸ μένα θὰ τὸ βρῇς (ἐγὼ θὰ σὲ τιμωρήσω δι' ἐκεῖνο ποῦ ἔκαμες). Νὰ τὸ βρῇς ἀπὸ τὸ Θεὸ - τὰ παιδιὰ σου - ἀποκεί ποῦ δὲν περιμένεις! κττ. Νὰ τὸ βρῇς τὸ ἄδικο ποῦ ἔκαμες! Νὰ τὸ βρῇς 'ς τὰ παιδιὰ σου! (διὰ τὸ κακὸν ποῦ ἔκαμες νὰ τιμωρηθῇς διὰ παθήματος τῶν παιδιῶν σου!) κοιν. 'Εποῖκα κ' ἤδρα (ἔκαμα καὶ βρήκα) Τραπ. 2) Καταλαμβάνω κοιν.: Μὲ βρήκε ὁ ἥλιος - ἡ μέρα - τὸ βράδυ - ἡ νύχτα κττ. Μὲ βρήκαν τὰ μεσάνυχτα καὶ ἀκόμα νὰ κοιμηθῶ. Μᾶς βρήκε μὲ φουρτούνα ποῦ κοντέψαμε νὰ πνιγοῦμε. 'Σ τὸ δρόμο μὲ βρήκε ἡ βροχὴ καὶ δὲν εἶχα ποῦ νὰ τρυπώσω. || Φρ. Τὸν βρίσκει κακὴ ὥρα (τὸν καταλαμβάνει ἀπρόοπτος συμφορά). **β)** 'Επέρχομαι εἰς τινα, κυριεύω τινα κοιν.: Δὲ μὲ βρίσκει ὕπνος εὐκολα. Μὲ βρήκε ὁ ὕπνος 'ς τὰ χαράματα. Τὸν βρίσκει θερμὴ κάθε μέρα. Τὸν βρήκε ἀρρώστια κακὴ κ' ἔμεινε πολὺ 'ς τὸ κρεβάτι. Νὰ σέ βρῇ πανούκλα - χτικιὸ κττ. (ἀραι) κοιν. || Φρ. Μ' ἤνρι (ἐνν. τὸ ἀτύχημα) Αἰτωλ. 3) Τιμωρῶ κοιν.: Νὰ σέ βρῇ ἡ ἀμαρτία μου - τὸ κρῖμα μου - ὁ Θεὸς κττ. (ἀραι) κοιν. || 'Ἄσμ. 'Ο Θεὸς νὰ σέ βρῇ, μ-μάδια μου, τῷ δ Θεὸς νὰ σοῦ τὸ ὥτισι, 'ἐν μοῦ 'φηττες 'ς τὴν τσεφαλὴ σὰ τὸ σησάμι γνῶσι Κάρπ.

Μόν' 'ς τὸ Θεὸ μὲ ἔρριξες καὶ ὁ Θεὸς μὲ ἤδρε Θράκ.

Γ) Παθ. καὶ μέσ. 1) 'Αποβαίνω, καθίσταμαι Κύπρ.: 'Ἄσμ.

Νὰ φάῃ ἄγρη τοῦ λαοῦ, νὰ φά' ὄφτον περτίτδιν, νὰ πῇ γλυκόποτον κρασὶν ποῦ πίνουν οἱ γουμένοι... τδαὶ ἀπὸ τρών οἱ ἄρρωστοὶ τδαὶ βρέχονται γιαμένοι.

2) Εἶμαι, ὑπάρχω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. 'Οφ. Τραπ. Χαλδ.): Βρίσκομαι πάντα 'ς τὸ σπῖτι. Βρίσκεται τίποτε νὰ φάω; Σοῦ βρίσκεται τίποτε; (ἀρχ. 'ἔστι σοί τι;). Βρίσκομαι σὲ κακὴ κατάστασι κοιν. Ποῦ εὐρισκοῦμαι; 'Οφ. Τραπ. || Φρ. Βρίσκομαι (ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησιν τί κάνεις; δηλοῦσα ἀδιαφορίαν). Βρίσκομαι 'ς τὴν ἀνάγκη (περιέρχομαι εἰς δυσχερὴ οἰκονομικὴν ἰδίως θέσιν). 'Ἀσ' το καὶ ἄς βρίσκεται (ἐπὶ πράγματος τὸ ὅποιον τῶρα νομίζεται ἄχρηστον, ἀλλ' εἰς τὸ μέλλον δύναται νὰ φανῇ χρήσιμον). Ποῦ νὰ μὴν εἶχα βρεθῇ! (ἀρά) κοιν. Δὲ βρίσκεται (ἐπὶ προσώπου ἢ πράγματος ἐξαιρετικῆς ἀξίας ἢ ποιότητος) Λεξ. Δημητρ. 'Αφόντα βρέθ'κα (ἀφότου ὑπάρχω, ἀφότου ἐνθυμοῦμαι τὸν ἑαυτὸν μου) 'Ηπ. || 'Ἄσμ.

'Αποθαμένος βρίστομαι καὶ ζωδανὸς λογοῦμαι Κρήτ.

Γράφω σου 'γὼ τὰ πάθη τὰ δικά μου

καὶ 'ς τὸ σεβδᾶ σου βρίγνεται ἡ θλιβερὴ καρδιά μου αὐτόθ.

Κι δὲ θὰ σπέρνῃς τὸ γαρπό, νὰ βρίχνῃσαι 'ς τὴ Νίδα αὐτόθ.

'Ἀνθρωπος εἶμαι, Χάροντα, γεμᾶτος πάσης χάρις, ἀκόμη νέος βρέθομαι, πῶς ἤρθες νὰ μὲ πάρῃς;

Κύπρ. **β)** Τυχάνω νὰ εἶμαι κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. 'Οφ. Τραπ. Χαλδ.): Βρέθηκα κ' ἐγὼ ἐκεῖ ποῦ μάλωναν καὶ τοὺς ἄκουσα. 'Σ τὴ θέσι ποῦ βρέθηκα δὲ μπορούσα νὰ κάνω ἀλλεώτικα. Βρέθηκε κοντὸς κ' ἔκανε

τέτοια δουλειὰ κοιν. Εὐρέθεν ἀνέφορος ὁ δρόμος ἐμουν (μᾶς ἔτυχε δρόμος ἀνηφορικὸς) Τραπ. Χαλδ. Εὐρέθα 'ς σὸ ραδὶν (ἔτυχε νὰ βρεθῶ 'ς τὸ βουνὸ) Χαλδ. 'Οπου βρεθῇ καὶ ὅπου σταθῇ (παντοῦ ὅπου τύχη νὰ παρευρεθῇ) || Φρ. 'Οπως βρίσκομαι (εἰς ὅποιαν κατάστασιν τυχάνω νὰ εἶμαι, συνήθως ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐμφανίσεως). Καθὼς βρίσκομαι (συνών. τῇ προηγουμένῃ). Βρέθηκα (πάει πῆ, δὲν ὑποχωρῶ πλέον, θὰ προχωρήσω εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀνατεθέντος ἔργου) κοιν. Εὐκαιρος εὐρέθα (ἔτυχε νὰ βρεθῶ ἄκριτος, ἀπρόσεκτος, οἶον: εὐκαιρος εὐρέθα καὶ εἶπα 'το - ἐποῖκα 'το κττ.) Τραπ. Χαλδ. **γ)** Τυχάνω κοιν.: Δὲ βρέθηκε κάνεις νὰ τὸ κάνῃ - νὰ τοῦ τὸ πῇ - νὰ τὸν σηκώσῃ ποῦ ἔπρεσε κττ. κοιν. 'Οποῖος βρεθῇ καὶ καταλάβῃ αὐτὸ ποῦ λέγω. 'Οποῖος βρεθῇ κ' ἔχῃ αὐτὸ ποῦ ζητῶ πολλὰ. Συνών. τυχαίνω. **δ)** Κατάγομαι Βιθυν.: 'Ἄσμ.

'Απὸ τί χωρὶ κρατεῖσαι | καὶ τί μαχαλᾶ βρισκεῖσαι;

ε) 'Ἐλκω τὴν καταγωγὴν, γεννῶμαι Σέρφι.: 'Εμεῖς ἐπαδὰ ἠδρεθήκαμε. 3) 'Αποκαλύπτομαι Θήρ.: Παροιμ.

Σὲ πῆρα γιὰ τριαντάφυλλο, μὰ βρέθῃς ἀτσουκνίδα (ἐπὶ τοῦ φαινομένου μὲν χρηστοῦ, ἀποκαλυπτομένου δὲ ἀναξίου καὶ πονηροῦ). 4) Παραγίγνομαι, προσέρχομαι σύννηθ.: Σὲ μὲ ὥρα νὰ βρεθῇς ἐκεῖ ποῦ εἶπαμε. Τοῦ εἶπα νὰ βρεθῇ γρηγόρα 'ς τὸ σπῖτι, μὰ ἄργησε σύννηθ. || 'Ἄσμ.

Οἱ Σφακιανοὶ πρωτοκινοῦν ἀπὸ 'σαν ἀδρωμένοι

κ' εἰς τὰ καράβια βρίστονται ἀπὸ 'σαν μαθημένοι

Κρήτ. **β)** Παρουσιάζομαι, ἐμφανίζομαι κοιν.: 'Εκεῖ ποῦ πῆγαινα βρέθηκε μπροστά μου ὁ φίλος μου κοιν. Καλοῦνε τὸν παπᾶ νὰ πᾶ νὰ στεφανώσῃ, ἐπῆγε ὁ παπᾶς ἐκεῖ, ἐμπῆκε ἡ παππαδιὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος κ' εὐρέθη νύφη (ἐκ παραμυθ.) Πελοπν. (Μεσσ.) || 'Ἄσμ.

Σελ-λοχαλιναρών-νει τον τῷ ἄρπαξεν τὸ κοντάριν τῷ ἴσα εὐτὺς εὐρέχκεν 'πουπάνω καβαλ-λάρης

Κύπρ. 5) Παρίσταμαι πολλὰ. Φρ. Κάνενας δὲν τοῦ βρέθηκε 'ς τὴν ἀνάγκη του - 'ς τὴν δυστυχία του κττ. (δὲν τὸν ἐβοήθησε). Τ' βρέθ'κι (τὸν ἐβοήθησεν) 'Ηπ. 6) Συνευρίσκομαι, συνουσιάζω Κάσ. Νάξ. ('Απύρανθ.): Εὐρέθη μὲ τὴ γυναῖκα του Κάσ. Εὐρέθηκε μὲ τὴ δεινα 'Απύρανθ.

Δ) Μετοχ. οὐσ. 1) 'Υπὸ τὸν τύπ. εὐρισκόμενος, ἀδελφὸς μονῆς ὑπηρετήσας τὸν προϊστάμενόν του γέροντα μέχρι θανάτου κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ μοναχικοῦ βίου 'Ἀθ. 2) Οὐδ., τὸ προχείρως παρεσκευασμένον φαγητόν, τὸ ἀπλοῦν καὶ λιτὸν κοιν.: Θὰ φάμε τὸ βρισκούμενο. Κάτσε νὰ φάμε μαζὶ ἀπὸ τὰ βρισκούμενα.

βρίσκωμα τό, Κάλυμν.

'Εκ τοῦ ρ. βρίσκω κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸν πλήρη ἐνεστώτα.

Βρεσίδι 1, ὁ ἰδ.: Παροιμ. Τοῦ φτωχοῦ τὸ βρίσκωμα ἢ βολόνα ἢ καρφί.

βρίσμα τό, 'Ηπ. Καλαβρ. (Μπόβ.) ὕβρισμαν Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

'Εκ τοῦ ρ. βρίζω.

'Υβρις, λοιδορία ἐνθ' ἄν.: 'Εγιναν λόγια καὶ βρίσματα καὶ φωνές 'Ηπ. Συνών. *βρισμός.

* **βρισμός** ὁ, ὕβρισμός ΔΣολωμ. 56.

'Εκ τοῦ ρ. βρίζω.

Βρίσμα, ὁ ἰδ.: Ποίημ.

'Απὸ φόβο καὶ ἀπὸ τρόμο, | ἀπὸ βάρβαρους δεσμούς, ποῦ 'ναι σκόρπιοι εἰς κάθε δρόμο, | καὶ ἀπὸ μύρμυρες ὕβρισμούς.

